

12. január 2018

Posúdenie akademických výsledkov Doc. Dr. Lívie Körtvélyessy pri príležitosti vymenúvacieho konania

Je mi ct'ou predložiť hodnotenie akademických výsledkov doc. Lívie Körtvélyessy v rámci vymenúvacieho konania.

Docentka Lívia Körtvélyessy je všeobecne uznávanou odborníčkou v oblasti lexikológie, lexikálnej sémantiky a jazykovej typológie. Je autorkou 4 monografií a mnohých štúdií o derivačnej morfológii, fonetickej ikonicitate, evaluatívnej morfológii z medzijazykového hľadiska ako aj o sociolingvistických aspektoch morfologickej produktivity. Je autorkou resp. spoluautorkou 4 vysokoškolských učebníc (z ktorých jedna je v tlači). Je spolueditorkou 6 knižných publikácií.

Štúdie docentky Körtvélyessy sú uverejňované v prestížnych časopisoch a vydavateľstvách, ako sú Cambridge University Press (*Word-Formation in the World's Languages: A Typological Survey* (koeditor)), Edinburgh University Press (*Edinburgh Handbook of Evaluative Morphology*), Springer (*Semantics of Complex Words* (koeditor)), Cambridge Scholars Publishing (*Evaluative Morphology from a Cross-Linguistic Perspective*).

Treba poukázať aj na to, že doc. Körtvélyessy realizovala svoj výskum v univerzitných centrách v Austrálii (Cairns), Španielsku (Valencia, Jaen, Mallorca), Francúzsku (Bordeaux) i Holandsku (Utrecht).

Spoluorganizovala 5 medzinárodných konferencií, 5 workshopov venovaných slovotvorným procesom a evaluatívnej morfológii a zúčastnila sa na viac než 30 medzinárodných konferenciách, napr. Canberra, Austrália (2017), Lublin (2013, 2014, 2017), Neapol (2016), Rzeszów (2009, 2015, 2017), Haifa, Israel (2015), Aalborg, Dánsko (2015), Strasbourg, Francúzsko (2015), Valetta, Malta (2010), Lisabon, Portugalsko (2009), Budapešť (2006), Bern, Švajčiarsko (2014), Dubrovnik, Chorvátsko (2013), Split, Chorvátsko (2013), Sófia (2013), Logroño, Španielsko (2011), Viedeň (2011).

Ako uznávaný špičkový odborník v oblasti slovo tvorby, evaluatívnej morfológie a jazykovej typológie je doc. Lívia Körtvélyessy často pozývaná na prednášky na významných univerzitách ako Amsterdam University (2008), Max Planck Institute, Nemecko (2010), ELTE University, Budapešť (2011), University of the Balearic Islands, Palma de Mallorca, Španielsko (2012), University of Szeged, Maďarsko (2012), University of Patras, Grécko (2014), James Cook University, Cairns, Austrália (2016), University of Granada, Španielsko (2016).

Je šéfredaktorkou časopisu *SKASE Journal of Theoretical Linguistics*, členkou vedeckej rady časopisov *Explorations in English Language and Linguistics* a *Zeitschrift für Wortbildung / Journal of Word Formation* (Peter Lang, Germany) a členkou niekoľkých jazykovedných organizácií a asociácií, ako sú *European Society for the Study of English* (ESSE), *Slovak Association for the Study of English* (SKASE), *Association for Linguistic Typology* and *Societas Linguistica Europea*.

Jasným dôkazom relevantnosti prínosu vysokoškolského pracovníka v danom vednom odbore je skutočnosť, či ponúkané riešenia stimulujú rozvoj

príslušnej vednej disciplíny a či môžu byť zdrojom inšpirácie pre tých, čo pristupujú k predmetnej problematike z inej perspektívy. Niet pochýb o tom, že doc. Lívia Körtevélyessy dala nové podnety k rozvoju súčasného typologického bádania a onomaziologického výskumu: jej výskum je bohato citovaný v medzinárodnej typologickej a onomaziologickej literatúre.

Pokiaľ ide o inšpiráciu jazykovedcov odlišného teoretického zamerania dovoľte mi spomenúť dve konkrétne koncepcie, ktoré z môjho pohľadu sú najrelevantnejšie z hľadiska prebiehajúcej diskusie v rámci kognitívnej lingvistiky rozpracovanej Ronaldom Langackerom. Tieto koncepcie sa týkajú (i) myšlienky prototypovej “kontinuity” lingvistických kategórií a (ii) Langackerovho rozlíšenia medzi analyzovateľnosťou-kompozičnosťou (*Foundations of Cognitive Grammar. Vol. 1. Theoretical Prerequisites, 1987*). Dovoľte sa mi v stručnosti zmieniť o týchto dvoch bodoch.

Pokiaľ ide o prvý bod, možno jednoznačne konštatovať, že model evaluatívnej morfológie, ktorý navrhla Lívia Körtevélyessy v svojej monografii *Evaluative Morphology from a Cross-Linguistic Perspective* (Cambridge Scholars 2015) umožňuje jednotný prístup k všetkým evaluatívam, vrátane deminutív a augmentatív. Jej analýza ukazuje, že vzťah medzi augmentatívami a deminutívami predstavuje kontinuum, pričom ňou navrhnutý univerzálny parameter, nazvaný *parameter saturácie evaluatívnej morfológie* umožňuje vymedziť skupinu jazykov nazývaných “štandardné priemerné európske jazyky” – Standard Average European Languages (SAE) vo vzťahu k ostatným jazykom a zároveň zavádza vnútornú klasifikáciu vnútri SAE. Keďže v prístupe doc. Körtevélyessy sa parametrické hodnoty pridelujú lingvistickej štruktúre na základe kognitívnych kategórií SUBSTANCIA, DEJ, KVALITA a OKOLNOSŤ (teda na onomaziologickej báze), navrhnutý model nenaráža na problémy spojené s vnútornou štruktúrou radiálnych kategórií, ktoré sa zakladajú na semaziologických princípoch, ako tomu je

napríklad u G. Lakoffa, *Women, Fire and Dangerous Things. What Categories Reveal about the Mind*, 1987, J. Taylora, *Prototypes in Linguistic Theory*, 1980 (prvé vydanie), či D. Jurafskeho, “Universal Tendencies in the Semantics of the Diminutive,” 1996.

Pokiaľ ide o druhý bod, pri každej zmysluplnej lingvistickej analýze v rámci kognitívistickej paradigmy treba zohľadniť pojem onomaziologického typu, ako ho uplatňuje doc. Körtyvélyessy (cf. “Word formation strategies: semantic transparency vs. formal economy” (spoluautori: P. Štekauer, J. Zimmermann), Springer 2015), teda myšlienku, ktorá sa zakladá na Štekauerovej teórii kognitívnej onomaziológie (cf. Pavol Štekauer, *Meaning Predictability in Word-Formation*, Benjamins 2005). Konkrétne ide o to, že vymedzenie šiestich skupín derivatív, ktoré zodpovedajú 6 triedam onomaziologických typov je možné, podľa môjho názoru, považovať za meradlo stupňa *analyzovateľnosti* jazykových výrazov, čo je kľúčovým pojmom Langackerovej teórie kognitívnej lingvistiky.

Zároveň, mi dovoľte zdôrazniť, že doc. Lívia Körtyvélyessy výrazne prekračuje “kvantitatívne kritériá pre získanie vedecko-pedagogického titulu profesor”: je školiteľkou 5 doktorandov (požadujú sa 2); je autorkou a spoluautorkou 4 monografií (požadujú sa 2); 18 z jej publikácií patrí do tzv. kategórie “A” (požadujú sa 3); má 173 citácií (požaduje sa 60); počet citácií vo WoS, SCOPUS, Erih+ a ďalších publikáciách je 89 (požaduje sa 20). Bola riešiteľkou 5 výskumných grantov, pričom sa požadujú 2 granty.

Na základe uvedených konštatovaní som presvedčený, že Doc. Lívia Körtyvélyessy spĺňa všetky kvantitatívne i kvalitatívne požiadavky a že si z toho dôvodu jednoznačne zaslúži udelenie titulu profesor.

Henryk Kardela

Dr hab. Henryk Kardela, Full Professor
Department of English
Maria Curie-Skłodowska University, Lublin, Poland

